چهارشنبه
۲۴ تیر ۱۴۰۵- ۳۰ محرم ۱۴۴۸ - ۱۵ جولای ۲۰۲۶- شماره ۳۰۹۲-پیاپی ۴۴۱۰

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۱۰۵۲۸۸ - ۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ (داخلی-۱۰۸)
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۱۰۵۲۸۸
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews
instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com
http://eitaa.com/smtnews
https://ble.ir/smtnews

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

عکس روز

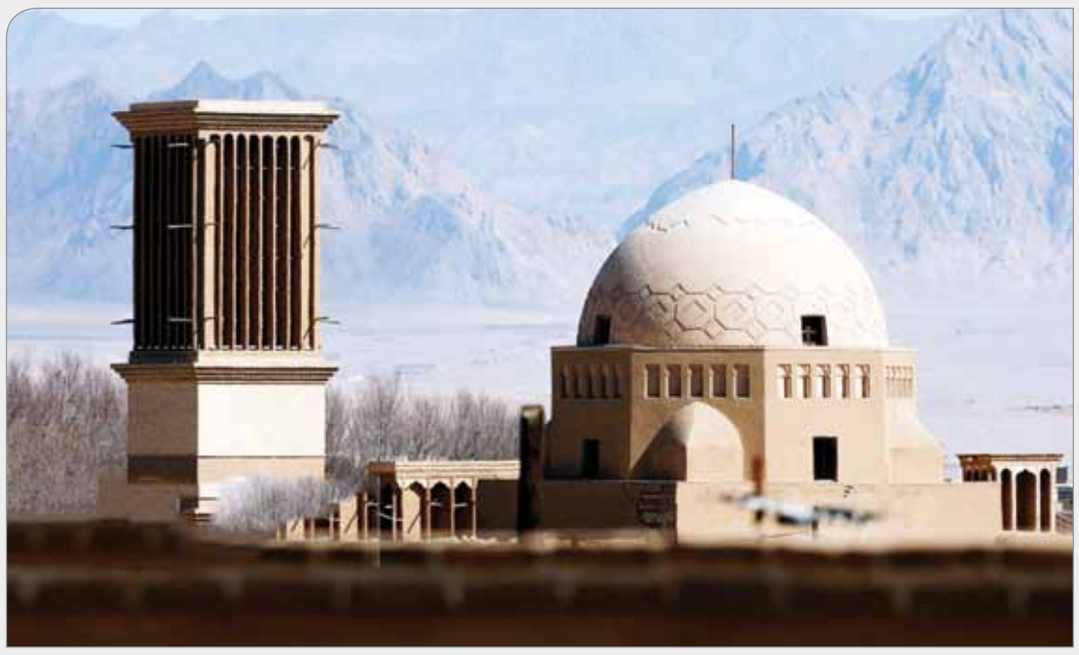

بادگیر؛ نبوغ ایرانی، شاهکار معماری و سیستم خنک کننده هوای کویر

منبع: ایسنا

یادداشت

آدم هایی از جنس بلور

ناصربزرگمهر

به نام او که هرچه بخواهد همان می‌شود

(هفت یا هشت سالم بود که برای خرید میوه و سبزی به مغازه محله برای سفارش مادرم رفتم، اون موقع مثل حالا نبود که بچه‌ها را تا دانشگاه همراهی کنند، و یا با تلفن سفارش بدهند و پیک تا در منزل، اجناس را بیاورد.

پنج تومان پول داخل یک زنبیل پلاستیکی قرمز رنگ که تقریباً هم قد خودم بود با یک تکه کاغذ ازلیست سفارش قرار می‌دادند و من را می‌فرستادند تا میوه فروشی بروم.

میوه و سبزی را که خریدم، کل مبلغ ۳۵زار(ریال) شد، دور از چشم مادرم مابقی پول را دادم و از بقالی جنب میوه فروشی، یک کیک ۵ زاری و یک نوشابه زرد کانادادرای ۳زاری و یک بستنی ۲زاری خریدم و۵زار را هم گذاشتم تو جیبم و بعد روبه‌روی میوه فروشی لب جدول نشستم و جای شما خالی، عینهو این که در سواحل مدیترانه و یک پلاژ خصوصی نشسته ام، همه را نوش جان کردم.

خانه که برگشتم مادرم گفت مابقی پول را چکار کردی؟

راستش ترسیدم بگویم چکار کردم، گفتم بقیه پولی نبود.

مادر چیزی نگفت و زیر لب غرولندی کرد و من هم متوجه اعتراض او نشدم.

اما اضطراب نهفته‌ای آزارم می‌داد و شب هم درست و حسابی خوابم نبرد.

یکی دو روز بعد به اتفاق مادرم، در حالی که دستم را گرفته بود به خیابان رفتیم، وقتی به جلو سبزی فروشی رسیدیم، اضطرابم بیشتر شده بود، که یهو مادر پرسید آقای صبوری میوه و سبزی گران شده؟

او هم پاسخ داد: نه همشیره.

مادرم گفت پس چرا بقیه پول را به بچه پس ندادی؟

دنیا روی سرم چرخ می‌خورد، اگر حاجی لب باز می‌کرد و واقعیت را می‌گفت، پدرم به خاطر سه گناه مجازاتم می‌کرد و شهید می‌شدم، یکی خوردن بستنی و کیک و کانادا بدون اجازه، یکی دروغ به مادرم، یکی هم تهمت به حاج آقا صبوری.

آقای صبوری که ظاهراً فیلم خوردن کیک و نوشابه و بستنی ازجلو چشمش مرور می‌شد، با لبخندی زیبا رو به من کرد وگفت: آبجی فراموش کردم ولی طلبتون سرجاشه.

مادر از مغازه بیرون رفت، اما من داخل مغازه بودم.

حاجی رو به من کرد و گفت: این دفعه مهمان من، ولی نمی‌دونم اگه تکرار بکنی، کسی مهمونت می‌کند یا نه!؟

هنوز بعد ازپنجاه شصت سال، لبخند و پند حاج آقا صبوری سبزی فروش یادم هست و بارها باخودم گفتم این آدم‌ها کجا هستند و چرا دیگه نیستند.چرا خود من نیستم؟

چرا من نتوانستم مثل آقای صبوری بزرگ، باگذشت و صبور باشم.

چرا این جور آدم ها، تعدادشون کم شده، یا نیست شده، آدم هایی از جنس بلور که نه کتاب‌های روان‌شناسی خوانده بودند و نه مال زیادی داشتن که ببخشند، ولی تهمت رو به جان می‌خریدند تا دلی پریشون نشود.)

این دل نوشته را نمی‌دانم چه کسی نوشته، اما یک دوست قدیمی برای من فرستاده و گفته: (همه ما که عمری کرده‌ایم و پنجاه سال قبل را دیدیم، قصه هایی شبیه این قصه را در حافظه تاریخی خودمان داریم و هر از گاهی از خودمان می‌پرسیم، این آدم‌های ازجنس بلور چی شدند؟ کجای راه را اشتباه رفتیم که حاج آقا صبوری ها، آب شدند و دچار خشکسالی مهربانی و گذشت و انسانیت شدیم.)

پاسخ من روشن است، گذشت، مهربانی بدون چشمداشت، خدمت به همنوع، عاشق دیگران بودن و تلاش برای ساختن یک سرزمین آرمانی را باید ازخودمون شروع کنیم تا به خانواده، کوچه، محله، منطقه، شهر و استان برسد وکشوری را در بر بگیرد و پا از مرزها بیرون بگذارد.

با تغییر شرایط اقتصادی و پیشرفت تکنولوژی و اهمیت یافتن مادیات، بسیاری از مفاهیم سنتی و خصوصا موضوع معنویات، در همه جوامع و جامعه بحرانی ما کم رنگ تر شده است.

هرچقدر پیشرفت صنعتی جوامع سریعتر شد و توجه به ظواهر مدرنیته در زندگی فردی و خصوصا اجتماعی بیشتر گردید، نقش پول اهمیت صدچندان پیدا کرد و روابط سنتی مردم کم رنگتر شد.

بحران‌های جهانی، افزایش بی‌حساب و کتاب جمعیت دنیا هم مزید بر همه علت‌ها در فروپاشی واژه‌های برادری و برابری، همراهی، همدلی، همگامی، هم افزایی و همه آنچه که می‌تواند انسان و انسانیت را معنا کند، پر رنگتر تاثیر گذاشت.

در این میان نباید فراموش کنیم که رشد صنعتی، زاییده جهان سرمایه داری در بهره کشی از انسان امروز هم موفق شد که به اهداف مورد نظر خودش نزدیک شده و به واژه هایی مثل ظلم و ستم، جامه تازه‌ای بپوشاند و شکل تازه‌ای ببخشد.

به عبارت دیگر قدرت سرمایه داری جهانی، ویترین ظلم را زیباتر کرد و برده‌های دست بسته، گلادیاتورهای زنجیرشده، کارگران سیاه شده در معادن کمونیستی، چارلی‌های کارخانه عصرجدید، کارمندهای بله قربان گو، خدمه‌های خبردار، را به شکل‌های دیگر و باظاهر مناسبتر به خدمت گرفتند و همچنان کارگر، کارمند، برده، نوکر، کلفت، سرباز، ژنرال وگلادیاتور باقی ماندند.

رشد تکنولوژی درنظم نوین جهانی، نیاز به تغییرات ظاهری وکمی شیک داشت. به همین دلیل دهکده جهانی، خلق شد و برای نزدیکی افکارعمومی، از همه راهبردهای رسانه‌ای استفاده گردید و ماهواره‌ها به دور زمین پروانه وار می‌چرخند تا انسان امروز را در قالب مورد نظر خود هدایت و تبلیغ نمایند.

نظام سرمایه، ویترین جهان را تغییر شکل داد، و در ازای این تغییر ظاهری و کمی لذت که به انسان امروزی اهدا کرد، روان‌اش را از محتوای انسانی و دلسوزی و مهر و محبت به یکدیگر تهی کرد تا مبادا، مردم متوجه کمبود آدم هایی از جنس بلور بشوند و زنجیره کمک به یکدیگر شکل بگیرد و این اتحاد مردمی باعث گسست نظام کارفرمایی و مانع تولید سرمایه برای افزایش بیشتر ثروت شود.

برای فهمیدن بیشتر موضوع که کمی هم پیچیده است، باید باورکنیم که در همه حال، جهان دو قطبی است، این دوقطبی به مفهوم سیاسی و تقسیمات کشوری نیست.

این دو قطبی مفهوم خیر و شر است، مفهوم انباشتن ثروت و خالی شدن فقر است، مفهوم کار کردن صد نفر و راحتی دیگری است.

در جهان دوقطبی خیر و شر، انسان‌ها با وابسته شدن هرچه بیشتر با ماشین، از مفاهیم درونی انسانی و نگاه به همسایه، هم محله، همشهری، هموطن، همنوع و آنچه که به ماهیت انسانی مرتبط می‌شود، دور و دورتر می‌شوند و در ظرف تنهایی خود فرو می‌روند.

نخستین ویژگی انسان منزوی، دوری از دیگران است، کمک نمی‌کند، همدلی ندارد، صدایی نمی‌شنود، جهان را نمی‌بیند و کم کم کور و کر می‌شود و لالمانی می‌گیرد تا در تنهایی فردی، یا حداکثر با خانواده اصلی، با جمع‌های کوچک و گزیده، تابوتش بدرقه شود.

روزگاری که فرهنگ غرب مورد ستایش، عاشقان برج و آپارتمان و توالت فرنگی قرار گرفت و خانه‌های حیاط دار و دستشویی‌های دور از اتاق خواب‌ها و سفره‌های جمعی بر زمین و پچ پچ زنان و همهمه کودکان و درخت‌های وسط خانه و هندوانه‌های در حوض‌ها تخریب و برچیده شد و پدرسالارها مورد غضب روانشناسان مدرن قرار گرفتند، و دوره مادرسالاری هم به انتها رسید، آدم هایی از جنس بلور، در شرق و غرب عالم، دلشکسته به بهشت زهرای وطنی و پرلاشزهای خارجی کوچ کردند.

مرثیه خوانی امروز ما، از بدمستی دیروز است.

اگر امروز، هنوز در شهر و روستا یمان آدم هایی از جنس بلور می‌بینیم که حتما می‌بینیم، خوشحال باشیم و آنها را الگوی شرافت انسانی بدانیم و به فرزندان مان نشان دهیم.

دلخوش تک نورهای دور و برمان باشیم، می‌دانم بایک گل، باغستان نمی‌شود، اما یک نور، همچنان روشنایی خودش را دارد، حتی اگر یک شمع باشد.

چرا شما این یک شمع نباشید، چرا شما این شاخه گل زیبای انسانیت نباشید، تلاش کنید که یک گل بمانید و عطرافشانی کنید و در حد نور یک شمع، تاریکی زندگی جمعی را روشن کنید.

آینده متعلق به مردمی است که دلشان برای یکدیگر بتپد.

جزئیات پرداخت خسارت به مشترکان برق

مدیرکل دفتر امور مشتریان توانیر از اضافه شدن خسارت تجهیزات برقی ناشی از حوادث شبکه به پوشش بیمه‌ای مشترکان خبر داد و گفت که پس از نهایی شدن قرارداد با شرکت بیمه‌گر، پرداخت خسارت آغاز می‌شود. گزارش آتش‌نشانی، مستندات کارشناسی و تصاویر محل حادثه از مهم‌ترین مدارک مورد نیاز برای تشکیل پرونده و دریافت خسارت هستند.

عبدالامیر یاقوتی- مدیرکل دفتر مدیریت انرژی و برنامه‌ریزی امور مشتریان شرکت توانیر- در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به تغییرات اعمال شده در بیمه مشترکین اظهار کرد: مطابق سنوات گذشته، حوادثی همچون آتش‌سوزی، انفجار یا مسمومیت در ملک که ناشی از شبکه برق باشد و منجر به پرداخت خسارت‌های جانی و مالی شود طبیعتا در حوزه بیمه است که پرداخت شود. اما امسال با تکیه بر حکم قانون بودجه، موضوع خسارت‌های وارده به تجهیزات برقی مشترکین در اثر حوادث شبکه نیز به خدمات بیمه‌ای افزوده شده است.

وی درباره تأمین منابع مالی این طرح توضیح داد: با توجه به محدودیت منابع پیش‌بینی‌شده در ابتدای امر و عدم انطباق آن با حجم خدمات جدید، شرکت توانیر تصمیم گرفت با افزایش منابع مالی، تکلیف قانونی تعیین شده در بودجه امسال را به طور کامل پوشش دهد. از این رو، به محض انعقاد قرارداد با شرکت بیمه‌گذار، امکان پرداخت خسارت به تجهیزاتی که به دلیل حوادث شبکه آسیب دیده‌اند، فراهم خواهد شد.

شرایط احراز خسارت و نحوه مستندسازی

یاقوتی درباره فرآیند بررسی پرونده‌ها و مدارک مورد نیاز تصریح کرد: در موارد آتش‌سوزی، گزارش سازمان آتش‌نشانی به عنوان مرجع اصلی تعیین‌کننده منشا آتش‌سوزی، اولین سند برای تایید است؛ به‌طوری که باید قید شود منشأ حادثه، شبکه برق بوده است. برای سایر موارد، مستندات شامل تصاویر، گزارش‌های کارشناسی بازدید از محل، و تامین دلیل‌ها باید در سامانه مربوطه بارگذاری شود. پس از عقد قرارداد با بیمه‌گذار، پرونده‌ها رسیدگی و بر اساس سقف تعهدات قرارداد، خسارت پرداخت خواهد شد.

مدیرکل دفتر مدیریت انرژی و برنامه‌ریزی امور مشتریان توانیر درباره تشخیص آسیب‌های ناشی از شبکه برق به تجهیزات گفت: از آنجا که عوامل متعددی می‌توانند منجر به سوختن تجهیزات شوند، برای تفکیک ایرادات احتمالی شبکه از ایرادات داخلی ملک، شاخص‌هایی تعریف شده است. بر این اساس، حادثه باید به شکلی باشد که چندین تجهیزات را به‌صورت همزمان تحت تأثیر قرار داده باشد؛ همان شاخصی که در سنوات گذشته نیز مبنای تصمیم‌گیری بود.

نحوه رسیدگی به شکایات

یاقوتی در پایان درباره نحوه اعتراض مشترکین به مبلغ یا روند پرداخت خسارت گفت: در صورتی که مشترکی نسبت به نحوه رسیدگی یا مبلغ خسارت معترض باشد، ابتدا موضوع در حوزه توانیر و با توجه به مفاد قرارداد و تکالیف بیمه‌گذار بررسی می‌شود تا حقوق مشترک احقاق سود. با این حال، چنانچه مشترک همچنان احساس کند حقی از وی ضایع شده است، مسیر قانونی و قضایی برای طرح شکایت و پیگیری مطالبات برای ایشان باز است و می‌تواند از طریق مراجع قضایی اقدام کند.

دریچه

غول‌های فناوری بدهکارتر شدند

میزان بدهی شرکت‌های بزرگ سازنده مراکز داده هوش مصنوعی در پنج سال گذشته، دو برابر شده است و آنها برای تامین هزینه‌های بی‌سابقه سرمایه‌گذاری خود به استقراض روی آورده‌اند.

به گزارش ایسنا، داده‌های گردآوری شده توسط بلومبرگ نشان داد شرکت‌های آلفابت (مالک گوگل)، آمازون، متا، مایکروسافت و اوراکل که پنج شرکت بزرگ سرمایه‌گذار در مراکز داده جدید آمریکا به شمار می‌روند، طی پنج سال گذشته در مجموع حدود ۳۵۰ میلیارد دلار به تعهدات بدهی خود افزوده‌اند.

این شرکت‌ها تصور می‌کنند که خدمات پیشرفته هوش مصنوعی آینده، موجی از درآمدهای جدید ایجاد خواهد کرد. سرمایه‌گذاران نیز تاکنون با استقبال از این برنامه‌ها، اوراق قرضه جدید این شرکت‌ها را در ارزهای مختلف خریداری کرده‌اند اما در روزهای گذشته استقبال غیرمعمول و سردی از انتشار ۲۵ میلیارد دلار اوراق قرضه آمازون نشان دادند.

هزینه تامین این بدهی‌ها همچنان برای بیشتر این شرکت‌ها چندان سنگین نیست، زیرا آنها سودآوری بسیار بالایی دارند. مجموع هزینه بهره پنج شرکت بزرگ فناوری سال گذشته از ۱۰ میلیارد دلار عبور کرد که بیش از دو برابر سال ۲۰۱۹ است. با این حال، این میزان بدهی در مقایسه با جریان نقدی آزاد حتی یکی از این شرکت‌ها چندان قابل توجه نیست. برای نمونه، جریان نقدی آزاد گوگل پس از کسر هزینه‌های سرمایه‌ای، در پایان سه‌ماهه منتهی به مارس، به ۶۴ میلیارد دلار رسید.

با این حال، افزایش بدهی‌ها برای برخی شرکت‌ها فشار بیشتری ایجاد کرده است. جریان نقدی آزاد آمازون در سه‌ماهه منتهی به ۳۱ مارس منفی شد. همچنین پیش‌بینی می‌شود مصرف نقدینگی اوراکل که بدهی‌هایش در سال ۲۰۲۵ به حدود دو و نیم برابر درآمد سالانه این شرکت رسیده بود، در آینده افزایش یابد.

از انقلاب هوش مصنوعی تا بحران بدهی

شرکت‌های نرم‌افزاری معمولا کسب‌وکارهایی با حاشیه سود بالا هستند که به سرمایه‌گذاری فیزیکی مداوم زیادی نیاز ندارند، اما این وضعیت با ظهور رایانش ابری تغییر کرده، زیرا این حوزه نیازمند سرمایه‌گذاری عظیم در مزارع سرور است. اکنون مراکز داده هوش مصنوعی که معمولا بزرگ‌تر از مراکز قبلی هستند و از تراشه‌های گران‌قیمت‌تر استفاده می‌کنند، هزینه‌های سرمایه‌ای را چند برابر کرده‌اند.

گیل لوریا، تحلیلگر شرکت «دی‌ای دیویدسون» (DA Davidson) گفت: ماهیت این کسب‌وکارها به شکل بسیار چشمگیری و ناگهانی در حال تغییر است. به همین دلیل جریان نقدی آنها در حال حاضر تا این حد کاهش یافته است. شرکت‌ها معتقدند بازده سرمایه‌گذاری حاصل از خدمات جدید هوش مصنوعی، به‌ویژه در مقایسه با نرخ‌های بهره نسبتا پایین بدهی‌های جدید، این هزینه‌های توسعه را توجیه می‌کند.

اندی جسی، مدیرعامل آمازون در آوریل گفت: مطمئن است که این سرمایه‌گذاری‌ها در نهایت درآمدزایی خواهند کرد. وی به تعهد مشتریان برای استفاده از بخش بزرگی از ظرفیت جدید مراکز داده شرکت خدمات وب آمازون (AWS) اشاره کرد.

همچنین مارک زاکربرگ، مدیرعامل متا، در مصاحبه‌ای اخیر با بلومبرگ گفت: تقاضا برای توان پردازشی هوش مصنوعی همچنان بیشتر از عرضه است. همین موضوع ما را مطمئن کرده که توسعه بیشتر این زیرساخت‌ها یک سرمایه‌گذاری مناسب خواهد بود.

از انقلاب هوش مصنوعی تا بحران بدهی

با این حال، سرمایه‌گذاران بازار سهام نسبت به اینکه بزرگ‌ترین شرکت‌های رایانش ابری که اغلب «ابرشرکت‌ها» نامیده می‌شوند، چه زمانی و چگونه بازده این هزینه‌های عظیم را دریافت خواهند کرد، محتاط‌تر شده‌اند. در سال جاری تنها سهام آلفابت عملکردی بهتر از شاخص «اس‌اندپی ۵۰۰» (S&P ۵۰۰) داشته است، در حالی که ارزش سهام مایکروسافت و اوراکل بیش از ۲۰ درصد کاهش یافته است.

با نزدیک شدن به زمان انتشار گزارش‌های مالی فصلی شرکت‌ها، سرمایه‌گذاران بازار بدهی توجه ویژه‌ای به برنامه‌های هزینه‌ای آنها خواهند داشت؛ برنامه‌هایی که به معیاری مهم برای سنجش سلامت رونق هوش مصنوعی تبدیل شده‌اند.

پرسش‌ها دیگر فقط درباره این نیست که آیا شرکت‌ها می‌توانند همگام با برنامه‌های توسعه رقبای خود حرکت کنند یا خیر، بلکه این است که چگونه هزینه‌های این توسعه را تامین می‌کنند و چه زمانی بازده آن آشکار خواهد شد.

غول‌های خدمات ابری در حال ورود به بزرگ‌ترین موج سرمایه‌گذاری تاریخ خود هستند و متعهد شده‌اند در سال جاری تا ۷۲۵ میلیارد دلار هزینه کنند. بخش قابل توجهی از این مبلغ صرف ساخت مراکز داده جدید و خرید تراشه‌های پیشرفته انویدیا خواهد شد. آنها برای تامین این هزینه‌های سنگین، از ترکیبی از نقدینگی داخلی، استقراض جدید و در مورد متا، روش‌هایی برای انتقال بخشی از بدهی‌ها به خارج از ترازنامه استفاده کرده‌اند. افزایش بار بدهی می‌تواند توان شرکت‌ها برای مقابله با بحران‌های آینده یا تغییرات فناوری را کاهش دهد. حتی دهه‌ها سلطه در صنعت فناوری نیز تضمین نمی‌کند که یک شرکت در برابر فشار بدهی مصون بماند. نمونه تاریخی این موضوع، شرکت اینتل است. زمانی که لیپ‌بو تان در سال ۲۰۲۵ مدیرعامل این شرکت شد، نخستین اولویت خود را اصلاح ترازنامه مالی اعلام کرد که پس از نگرانی‌هایی درباره توان ادامه فعالیت این شرکت انجام شد.

بلومبرگ گزارش کرد، اینتل که تا سال ۲۰۲۲ بزرگ‌ترین سازنده تراشه جهان بود، در دوره مدیریت پیشین خود برای پرداخت سود به سهامداران، انجام خریدهای جدید و افزایش ظرفیت تولید، بدهی‌های قابل توجهی ایجاد کرد اما همزمان با افزایش بدهی‌ها، این شرکت نتوانست تراشه‌های رقابتی در حوزه هوش مصنوعی تولید کند و فرصت بزرگی را که باعث تبدیل شدن انویدیا به ارزشمندترین شرکت جهان شد، از دست داد.